

Kapitel 8 – Messias preexistens och betydelse i skapelsen

I förra kapitlet såg vi att ordet "proskuneo" i de grekiska texterna av de apostoliska Skrifterna (NT) har samma betydelse som det hebreiska ordet "hishtachavà" i Tanach (GT) och används på ett liknande sätt. Orden kan betyda tillbedjan av den Evige både i offerttjänsten och i att falla ner inför Honom. Men det kan även stå för en stark yttre hedersbevisning inför den Eviges representanter och andra högt uppsatta människor. Hjärtats inställning är avgörande när det gäller den position som tillerkänns den som blir föremål för denna hedersbevisning. Därför blir de argument, som säger att Yeshua måste vara den Evige eftersom han "tillbads", ohållbara vid närmare studium.

I detta kapitel skall vi studera de texter som talar om Messias preexistens och hans betydelse i skapelsen.

Messias-projektet – den eviga mästarplanen för skapelsen

I 1 Mosebok 1:1 står det skrivet:

I begynnelsen skapade Elohim himlarna och jorden. (Egen övers.)

I Johannes 1:1 står det skrivet:

I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud. (SFB)

I Mika 5:2 (vers 1 i den hebr. versionen) står det skrivet:

*Men du Bet-Lehem Efrata, som är så ringa för att vara bland Juda släkter, av dig skall åt mig utgå en som skall bliva en furste i Israel, **en vilkens härkomst tillhör förgångna åldrar, forntidens dagar.** (1917)*

En Midrash¹ lär:

Kung Messias föddes från början av världens skapelse, för han kom in i sinnet (på Elohim) till och med innan världen blev skapad.

Vad fanns innan begynnelsen? Bara en, Elohim. Däremot fanns det planer inom Elohim, som varit där i evighet, i ett tidlöst tillstånd, eftersom tiden började när allt skapades. Allt som fanns inom Skaparen innan skapelsen är tidlöst. Men det fanns inte där som något som existerade, som vi förstår det, utan som en del av en tanke, ett råd, en plan, ett projekt. Denna mästarplan är Ordet eller Toràn, som den Ende och Evige med sin obegränsade vishet har gjort upp av evighet, i ett tidlöst tillstånd.

Enligt Talmud,² skapades sju saker innan världen blev skapad:

1. Toràn (Ords 8:22).
2. Omvändelsen (Ps 90:2-3).
3. Edens lustgård (paradiset) (1 Mos 2:8).
4. Gehenna (eldsjön) (Jes 30:33).
5. Härlighetens tron (Ps 93:2).
6. Templet (Jer 17:12).
7. Messias namn (Ps 72:17).

---

¹ Pesikta Rabbà 152b

² Nedarim 39b, Pesachim 54a.

Världen blev skapad utifrån dessa sju saker. Toràn är den arkitektoniska ritningen för hela skapelsen. När det talas om att omvändelsen är något som föregår skapelsen lär vi oss att, trots att den Evige inte hade bestämt i förväg att människan skulle synda, hade han redan planerat en lösning för människans synd, som det också står skrivet i Uppenbarelseboken 13:8b:

Lammet som är slaktat från världens grundläggning. (SFB)

I 1 Petrus 1:20 står det skrivet:

Han var utsedd redan före världens skapelse men har i dessa sista tider uppenbarats för er skull (SFB)

I Hebreerbrevet 4:3b står det skrivet:

... hans verk stod färdiga sedan världens grund blev lagd. (SFB)

Det hebreiska ord i 1 Mosebok 1:1 som översatts som *I begynnelsen* är "bereshit". Det är sammansatt av två ord, "be" som betyder i, inom, med, genom, på grund av m.m., och "reshit",³ som betyder första (i rum, tid, ordning och rang), förstling, begynnelse, huvudsak, det bästa, m.m. Enligt Strongs lexikon, kommer detta ord från samma rot som "rosh"⁴ som betyder huvud, överdel, början, chef, huvudsak, regent, m.m.

Rashi⁵ lär att överallt där ordet "reshit" förekommer i Skrifterna står det i konstruktus-form,⁶ på hebreiska "smichut", i förhållande till det substantiv som följer. Meningen får då betydelsen: *begynnelsen av* eller *skaparbegynnelsen*. Ordet som följer är "barà", som ordagrant betyder

"skapade", och som inte är ett substantiv utan ett verb. Trots det, menar Rashí att det bör förstås som skapandet. Den ordagranna översättningen blir då:

I begynnelsen av Elohim skapande av himlarna och jorden, när jorden var oordnad och tom, med mörker över avgrundens yta och Elohim andedräkt seglade över vattnens yta, då sade Elohim: "Bli ljus!" Och det blev ljus.

Detta innebär då att den första versen inte förklarar den ordning i vilket allting blev skapat. Ljuset var alltså ett av det första som den Evige gjorde innan solen och stjärnorna fanns. Gamla judiska källor sammankopplar både detta primära ljus och Anden som svävade över vattnens yta med Messias, som man kan läsa i en Midrash⁷:

---

³ **Strong H7225** rē'shīyth, *ray-sheeth'*, From the same as H7218; the *first*, in place, time, order or rank (specifically a *firstfruit*): - beginning, chief (-est), first (-fruits, part, time), principal thing.

⁴ **Strong H7218** rō'sh, *roshe*, From an unused root apparently meaning to *shake*; the *head* (as most easily *shaken*), whether literally or figuratively (in many applications, of place, time, rank, etc.): - band, beginning, captain, chapter, chief (-est place, man, things), company, end, X every [man], excellent, first, forefront, ([be-]) head, height, (on) high (-est part, [priest]), X lead, X poor, principal, ruler, sum, top.

⁵ Rabbí Shlomóh ben Jitschak (Frankrike 1064-1105 k.t. (kristen tideräkning)). En av de viktigaste bibeltolkarna under medeltiden. Hans kommentarer till Chumash (Pentateuken) studeras i varje jeshivah (religiös skola som utbildar rabbiner) i världen. Hans verk sammanfattar de rabbinska förklaringarna från Talmud, Midrash, icke-talmudiska traditioner, Targumim (gamla översättningar från hebreiska till arameiska) m.m. Hans förklaringar till den hebreiska texten syftar till att ge läsaren dess ordagranna förståelse, på hebreiska "pshat", som är den första tolkningsnivån av Skrifterna. Med andra ord, han ger förklaringen till det som Toràns text vill säga vid första anblicken.

⁶ Detta grammatiska fenomen är mycket vanligt i Skrifterna. Det bygger upp ett förhållande mellan två substantiv, av vilka ett är underordnat det andra, som bestämmer det hela. Vi har ett exempel i uttrycket "simchat Torà". Ordet "simchà" är ett feminint ord som betyder "glädje". När det står i konstruktus-form byts den sista bokstaven "he" ut mot ett "tav" och ordet får en underordnande betydelse och blir "ägt" av följande substantiv. På så sätt får uttrycket "simchat Torà" betydelsen: "glädjen av Torà" eller rättare "Toràns glädje". Bokstaven "tav" i slutet av ordet "bereshit" visar att det står skrivet i konstruktus-form.

⁷ Yalkut om Jesaja 60.

Detta är Messias ljus ... för att lära dig att den Evige såg Messias generation och hans tjänst innan världens skapelse och gömde undan honom ... under sin härlighets tron. Satan frågade honom: "Världens Herre, till vem är ljuset som finns under din härlighets tron?" Och den Evige svarade: "Det är reserverat för den som kommer att se till att du blir krossad."

En annan Midrash⁸ lär:

Elohims Ande vilade ... (1 Mos 1:2), detta syftar på Messias ande, som svävade över vattnens yta.

Enligt en av de regler som finns i den tredje tolkningsnivån, på hebreiska "drash" – sökning – jämförs och sammankopplas liknande uttryck eller ord som förekommer i olika avsnitt i Skrifterna. Ordet "reshit" förekommer omkring 20 gånger i Chumash,⁹ och mer än 50 gånger i hela Tanach. Det används i förhållande till början av en kungs regering (1 Mos 10:10); en förstfödd son (1 Mos 49:3; 5 Mos 21:17); förstlingsfrukterna från landet (2 Mos 23:19; 34:26) m.m. I Ords 8:22, kallas visheten, vilket är Toràn, för "begynnelsen (*reshit*) av hans väg". I Jeremia 2:3 kallas Israels folk "förstlingsfrukten (*reshit*) av hans skörd".

I Skrifterna finns det ett mycket intimt förhållande mellan "reshit" och Messias. Messias är alltings Reshit, som det står skrivet i Kolosserbrevet 1:15-18:

*Han är den osynlige Gudens avbild, den förstfödde i hela skapelsen, ty **i honom** skapades allt i himlen och på jorden, synligt och osynligt, troner och herravälden, härskare och makter; allt är skapat **genom honom och till honom**. Han finns före allting, och allting hålls samman i honom. Och han är huvudet för kroppen, för kyrkan, **han som är begynnelsen**, förstfödd från de döda till att överallt vara den främste. (Bibel2000)*

I Uppenbarelseboken 3:14 står det skrivet:

*Skriv till församlingens ängel i Laodicea: Så säger han som är Amen, det trovärdiga och sannfärdiga vittnet, **upphovet till Guds skapelse**: (SFB)*

Messias är inte bara skapelsens förstling, Reshit, utan också uppståndelsens förstling, som det står skrivet i 1 Korintierbrevet 15:20, 23:

*Men nu har Kristus uppstått från de döda som **förstlingen** av de insomnade... Men var och en i sin ordning: Kristus som **förstlingen** och sedan, vid hans ankomst, de som tillhör honom. (SFB)*

Messias är det projekt som finns bakom allt skapat. Messias finns i den evige Faderns inre från evighet, som det står skrivet i Johannes 1:18:

*Ingen har någonsin sett Gud; den enfödde Sonen, som **är** i Faderns sköte, han har kungjort vad Gud är. (1917)*

Det står inte att Sonen *var* i Faderns sköte, utan att han *är* i Faderns sköte, i nutid. Eftersom Fadern är utanför tiden, är hans Son, som är Messias-projektet, utanför tiden, inne i Fadern från evighet, i det ständiga nuet för evigt, som det också står skrivet i Johannes 3:13:

⁸ Rav Shimon ben Lakish, i Bereshit Rabbà 2:4

⁹ Det hebreiska ordet för de 5 Moseböckerna, Pentatevken.

*Ingen har stigit upp till himlen utom han som kom ner från himlen, Människosonen som **är i himlen**. (SFB)*

Lägg märke till att det inte står att Människosonen *var* i himlen, utan *är*. Han är i himlen i ett ständigt nu för evigt. När Yeshua var på jorden var han samtidigt i himlen. Han befinner sig för evigt i himlen. Därför står det skrivet i Johannes 17:5, 24b:

Fader, förhårliga nu mig med den härlighet som jag hade hos dig innan världen var till... så att de får se min härlighet som du har gett mig, eftersom du har älskat mig innan världens grund var lagd. (SFB)

Den Evige har beslutat att regera över universum genom Messias. Därför är ordet "reshit" i Skrifterna också relaterat till början av en kungs regering. Mer än så, Messias är anledningen till att allt blev skapat och för vilken allt blev gjort. Den Evige skapade allting genom Mashiach-planen och för Mashiachs skull. Messias skulle senare uppenbaras som en levande varelse, som det står skrivet i 1 Johannes 1:1-2:

*Det som var från begynnelsen, det vi har hört, det vi med egna ögon har sett, det vi skådade och med våra händer rörde vid – om Livets Ord är det vi vittnar. Ja, **livet uppenbarades**, vi har sett det och vittnar om det och förkunnar för er det eviga livet, som var hos Fadern och **uppenbarades** för oss. (SFB)*

I Johannes 1:14a står det skrivet:

Och ordet (Toràn, mästarplanen) blev kött och satte upp sin hydda bland oss. (egen översättning)

Som vi sagt tidigare, betyder det hebreiska prefixet "be" i det första ordet i Toràn, "beReshit", i, genom, på grund av, med tanke på, med anledning av, m.m. Det lär oss att Elohim skapade himlarna och jorden *i Reshit*, eller *med anledning av Reshit*. Som vi sett tidigare, är Reshit Toràn, Israel och Messias. Faktum är att dessa tre är ett. Toràn är den eviga plan genom vilken världen blev skapad. Israel är den Eviges förstfödde son (2 Mos 4:22; Hos 11:1). Messias är Toràn uppenbarad som människa (Joh 1:14) och den som i sig sammanfattar hela Israel (Matt 2:15, Joh 12:32). Allt blev alltså skapat genom Toràn och för Israels skull. Och allt blev skapat genom Messias och för Messias skull, som det också står skrivet i Johannes 1:1-3:

I begynnelsen var Ordet (Toràn, mästarplanen), och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud (elohim). Detta var i begynnelsen hos Gud. Genom det har allt blivit till, och utan det har intet blivit till, som är till. (1917)

I Kolosserbrevet 1:16b står det skrivet:

*Allt är skapat genom honom och **till honom**.*

Detta preexisterande Ord, denna Torà, detta Mashiach-projekt, blev så småningom materialiserat genom alltings skapelse. Men trots att Messias inte hade blivit uppenbarad som en levande varelse, blev allting förberett för hans skull, eftersom han senare skulle bli uppenbarad och satt till att regera över allt skapat. Därför kan vi också översätta 1 Mosebok 1:1 på detta sätt:

För den Främstes skull skapade Elohim himlarna och jorden.

Bokstaven bet är den första i Toràn. Den har betydelsen hus. Därför skulle man också kunna förstå den första versen på detta sätt:

Ett hus till Reshit skapade Elohim himlarna och jorden.

Det lär oss att himlarna och jorden är Reshits hus. Reshit är Messias. Hus och kläder är i princip samma sak. Skapelsen är därför Messias kläder, som det står skrivet i Psalm 102:26-28 (jfr. Hebr 1:10-12):

För länge sedan lade du jordens grund, himlarna är dina händers verk. De skall gå under, men du förblir. De skall alla nötas ut som en klädnad, du skall förvandla dem som man byter kläder, och de försvinner. Men du är densamme och dina år har inget slut. (SFB)

Messias skapade inte världen – världen skapades genom honom

Lägg märke till att Skrifterna lär att allt skapades *i* och **genom** Messias och inte **av** honom. Det var inte Messias som skapade utan den Evige. Den Evige skapade allt med utgångspunkt från Messias-planen som han hade inom sig själv av evighet, som det står skrivet i Kolosserbrevet 1:16:

*Ty **i honom** skapades allt i himlen och på jorden, det synliga och det osynliga, tronfurstar och herradömen, makter och väldigheter. Allt är skapat **genom honom** och till honom. (SFB)*

Enligt Johannes 1:3 har världen blivit gjord **genom** Ordet, Torån, mästarplanen, som hade varit med Elohim från begynnelsen, som det står skrivet:

***Genom honom** har allt blivit till, och utan honom har inget blivit till, som är till. (SFB)*

I Johannes 1:10a står det skrivet:

*Han var i världen och världen hade blivit till **genom honom**. (SFB)*

Det grekiska ord som i dessa verser översatts som *genom* är "día".¹⁰ Den arameiska Peshitta-texten använder ordet "bijdeh"¹¹ som betyder hand, genom, nära.

I Apostlagärningarna 2:22 står det skrivet:

*Israeliter, lyssna till dessa ord: Jesus från Nasaret var en man som Gud bekände sig till inför er genom kraftgärningar, under och tecken, som Gud **genom** (gr. "día", aram. "bijdeh") **honom** utförde mitt ibland er, så som ni själva vet. (SFB)*

Denna text visar att det var den Evige som gjorde under och tecken **genom** Yeshua. Både i den grekiska och den arameiska texten används här samma ord som i Johannes 1:3, 10 och 1 Korintierbrevet 8:6 där det står skrivet att allting blev till **genom honom**. Det var alltså inte Yeshua som gjorde under av sig själv, utan den Evige som gjorde under genom honom. Yeshua är den Eviges sändebud, Hans "shaliach", Hans apostel (Hebr 3:1). Inget av det som Yeshua gjorde eller sade kom från honom själv, utan från Fadern, som det står skrivet i Johannes 5:19 och 14:10b:

¹⁰ Strong **G1223** δία, dia, dee-ah'. A primary preposition denoting the *channel* of an act; *through* (in very wide applications, local, causal or occasional). In composition it retains the same general import: - after, always, among, at, to avoid, because of (that), briefly, by, for (cause) . . . fore, from, in, by occasion of, of, by reason of, for sake, that, thereby, therefore, X though, through (-out), to, wherefore, with (-in). In composition it retains the same general import.

¹¹ Detta arameiska ord förekommer vid 36 tillfällen i de apostoliska Skrifterna. Mat 3:12; Mark 8:23; 9:27; Luk 3:17; 9:7; 12:48; 13:17; 15:22; Joh 1:3, 7, 10; 3:17; Apg 2:22; 3:7; 7:25; 8:13; 13:11; 19:11; 23:19; 28:3, 4; Rom 11:36; 1 Kor 8:6 (2ggr); 2 Kor 1:20; Kol 1:16; 3:17; Hebr 2:10; 3:5; 7:25; 1 Joh 4:9; Upp 1:16; 2:1; 6:5; 10:2; 20:1.

*Jesus vände sig till dem och sade: "Sannerligen, jag säger er: Sonen kan inte göra något av sig själv, utan bara det han ser Fadern göra. Vad Fadern gör, det gör också Sonen ... De ord jag säger er, dem talar jag inte av mig själv; **Fadern är i mig och utför sina gärningar.**" (Bibel2000)*

Samma princip hade rätt innan Yeshua blev till. Ordet som fanns från begynnelsen som en plan och sedan som en uttalad befallning var det medel genom vilket Fadern skapade allt. När sedan Ordet blev människa fortsatte den Evige att arbeta enligt samma mönster, samma princip.

I Apostlagärningarna 7:25 står det skrivet:

*Nu trodde Mose att hans bröder skulle förstå att Gud ville rädda dem **genom** ("día"/"bijdeh") **hans hand**, men det gjorde de inte. (SFB)*

I Apostlagärningarna 19:11 står det skrivet:

*Gud gjorde ovanliga under **genom** ("día"/"bijdeh") **Paulus händer.** (SFB)*

Dessa ord visar att den Evige använder sig av sina agenter för att utföra sina mäktiga gärningar. Men det är inte agenterna i sig som gör dessa gärningar utan den Evige som gör det *genom* dem. På samma sätt var det med Messias-projektet. Det var den Evige som gjorde allt genom detta projekt.

Messias var alltså inte Skaparen utan Skaparens verktyg. Messias är det ursprung, det syfte och den målsättning som den Evige har för skapelsen. Det finns inget i skapelsen, varken osynligt eller synligt, som ligger utanför denna Messias-plan. Allt är skapat i honom, genom honom och till honom.

Ordet blev kött och som människa led han och klarade alla prov i lydnad, ända till döds. Det resulterade i att han blev upphöjd över allt skapat och blev insatt i den position som var ämnad för honom av evighet innan allt blev skapat. Genom Messias Yeshua kommer den Evige att leda hela skapelsen så att den ursprungliga målsättningen med den slutligen uppnås. Allt, precis allt, kommer att läggas under Messias herravälde och därefter kommer han själv att lägga allt under sin Fader så att Elohim blir allt i alla, som det står skrivet i 1 Korintierbrevet 15:24-28:

Därefter kommer slutet, då han överlämnar riket åt Gud, Fadern, sedan han gjort slut på varje välde, varje makt och kraft. Ty han måste regera tills han har lagt alla fiender under sina fötter. Som den siste fienden berövas döden all makt, ty allt har han lagt under hans fötter. Men när det heter att allt är lagt under honom, så är det uppenbart att den är undantagen som har lagt allt under Kristus. Och när allt har blivit lagt under honom, då skall Sonen själv underordna sig den som har lagt allt under honom, för att Gud skall vara allt i alla. (SFB)

I Efesierbrevet 1:9-10 står det skrivet:

Han har låtit oss få veta sin viljas hemlighet, enligt det beslut som han hade fattat i Kristus, den plan som skulle genomföras när tiden var fullbordad: att i Kristus sammanfatta allt i himlen och på jorden. (SFB)

Messias är vägen – åt båda hållen

Ordet, Toràn, mästarplanen, var först en tanke, sedan ett talat ord, därefter ett skrivet ord och slutligen blev det kött. Ordet har alltså utvecklats enligt dessa fyra steg:

1. Den tänkta Toràn – av evighet innan tiden, rummet och materia började.
2. Den talade Toràn – när allting blev skapat.
3. Den skrivna Toràn – given genom Moshè, profeterna och apostlarna.
4. Den levande Toràn – Yeshua Messias.

När det i Johannes 1:1 står att Ordet var elohim innebär det bl.a. att den Evige delegerade all sin auktoritet till det eviga osynliga Ordet, därefter till det talade Ordet, sedan till det skrivna Ordet och sist till det levande Ordet, livets Ord (1 Joh 1:1; Matt 28:18; Joh 5:22).

Eftersom den Evige delegerat all makt till Toràn, är Toràn den väg genom vilken den Evige kommunicerar med skapelsen och genom vilken skapelsen kan kommunicera med Skaparen. Och eftersom Messias är den levande Toràn är han vägen genom vilken den Evige relaterar till det skapade och vägen för oss att få kontakt med den Evige, som det står skrivet i Johannes 14:6b:

Jag är vägen ... Ingen kommer till Fadern utom genom mig. (SFB)

I Kolosserbrevet 3:17 står det skrivet:

*Och allt vad ni gör i ord eller handling, gör det i Herren Jesu namn och tacka Gud, Fadern, **genom** ("día"/"bijdeh") **honom**. (SFB)*

I Hebreerbrevet 7:25 står det skrivet:

*Därför kan han också helt och fullt frälsa dem som **genom** ("día"/"bijdeh") **honom** kommer till Gud, ty han lever alltid för att mana gott för dem. (SFB)*

Och på samma sätt som ingen kan komma till Fadern utom genom den vägen, kan inte heller Fadern ha relationer med världen utanför den vägen. När människan närmar sig den Evige ser hon Ordet, och genom Ordet, i alla dess olika utvecklingsstadier, ser hon den Evige, eftersom Ordet spelar rollen som elohim. På samma sätt, när den Evige närmar sig världen gör han det genom sin delegat, sitt Ord, i alla dess olika utvecklingsstadier. Det tänkta, talade, skrivna och levande Ordet är kontaktmedlet mellan Skaparen och skapelsen, det finns ingen annan väg. Genom det Ordet existerar allt och genom det Ordet hålls även allting samman, som det står skrivet i Hebreerbrevet 1:3a:

Sonen utstrålar Guds härlighet och uppenbarar hans väsen och uppehåller allt genom sitt mäktiga ord. (SFB)

I Uppenbarelseboken 19:13 står det skrivet:

Han var klädd i en mantel som hade doppats i blod, och det namn han har fått är "Guds Ord". (SFB)

Från evighetsperspektivet

Ordet var som sagt, ingen levande varelse från början, Ordet *blev* en levande varelse. Ordet var ingen människa från början, Ordet *blev* människa (Joh 1:14). Men eftersom Ordet från början var tänkt att bli en människa var Yeshua en evig verklighet inom Fadern. Men inte förrän Yeshua blev skapad i sin moders sköte blev han en verklighet i denna världen. Från perspektivet i vår tidsbegränsade värld existerade därför inte Yeshua förrän han blev skapad i sin moders liv. Men från den Eviges tidlösa tillstånd existerade Yeshua av evighet och blev älskad och beklädd med härlighet av evighet.

För den Evige finns ingen framtid eller förfluten tid. Därför existerar alla inför honom, både de som dött och de som ännu inte blivit till. Därför lever Avraham, Yitschak och Yaakov inför den Evige trots att de nu är döda. Eftersom de kommer att uppväckas från döden lever de i framtiden inför den Evige. Eftersom den Evige är och befinner sig i framtiden, i sitt tillstånd av tidlöshet i ett evigt nu, inte bara ser Han tiden då patriarkerna kommer att leva uppståndelselivet utan Han har redan gemenskap med de uppväckta patriarkerna. Men den Evige har inte gemenskap med patriarkerna i deras döda tillstånd. Därför måste det till en uppståndelse för att Han skall kunna kallas Avrahams, Yitschaks och Yaakovs Elohim. För Han är inte en Elohim för döda utan för levande (Mat 22:32).

Utdrag ur Hanoks bok

I Hanoks bok¹² kan man läsa i kapitel 46:1-6:¹³

1. Och där såg jag en, som hade ett dagarnas huvud, vitt som ull, och hos honom var en annan, vars anlete var såsom en människas, och ljuvligt var det och likt de heliga änglarnas.
2. Och jag frågade en av änglarna, vilken gick med mig och visade mig alla de förborgade tingen, om den Människosonen, vem han var och varifrån han kommit och varför han gick med dagarnas Huvud.
3. Och han svarade mig och sade: Detta är Människosonen, som äger rättfärdigheten och hos vilken rättvisan bor och som uppenbarar alla det förborgades skatter, emedan andarnas Herre har utvalt honom, och vars del inför andarnas Herre har överträffat allting genom hans rättfärdighet i evighet.
4. Och denne Människoson, som du har sett, skall uppjaga konungarna och de mäktiga från deras läger och de väldiga från deras troner och lösa de väldigas tyglar och krossa syndarnas tänder.
5. Och han skall störta konungarna från deras troner och driva dem ut ur deras riken, emedan de icke prisa och lova honom och icke heller med tacksägelse erkänna av vem riket blivit dem förlänat.
6. Och de väldigas ansikte skall han förskjuta, och blygselns rodnad skall betäcka det, mörker skall vara deras boning och maskar deras läger, och de skola icke hava något hopp att få uppstå från sina läger, emedan de icke lovprisa andarnas Herres namn.

I kapitel 48:1-6 kan man läsa:

1. Och på den orten såg jag en rättfärdighetens källa, som var outtömlig och omgiven af flera vishetens brunnar, och alla törstande drucko därur och blevo uppfyllda med visdom och hade sin boning hos de rättfärdiga och heliga och utvalda.
2. Och på den tiden blev Människosonen nämnd hos andarnas Herre och hans namn inför dagarnas Huvud.

---

¹² Hanoks bok bär namnet på den man som levde under sjunde generationen efter Adam (1 Mos 5:18, 22-24). Den mest kända texten finns bevarad på etiopiska, men delar av den finns även på arameiska och grekiska. Denna bok kallas av forskarna för 1 Enok och anses vara skriven på 100-talet f.k.t. eller tidigare. Det finns också två andra versioner som forskarna kallar 2 Enok och 3 Enok. 2 Enok är skriven på gammal slaviska och dateras till första århundradet k.t. 3 Enok är skriven på hebreiska och dess första 16 kapitel anses av somliga vara mycket gamla, från omkr. 800-talet f.k.t. Bland Dödahavsrollarna fann man flera nästan kompletta versioner av 1 Enok på arameiska samt andra skrifter som även anses vara en del av Enoks uppenbarelser. Enoks bok utövade ett stort inflytande över judiskt tänkande under första århundradet före den kristna tideräkningen. I Judas 14-15 finns ett citat ur denna skrift. Den etiopiska ortodoxa kyrkan räknar den som en del av kanon, inspirerad Skrift.

¹³ Från <http://bibeltemplet.net/henoch1.html>. Den svenska texten är ursprungligen utgiven på P. A. Huldbergs Bokförlags AB, Sthlm 1901. Utgåvan är en översättning från den av orientalist och teologie professor A. Dillmanns gjorda tyska översättning år 1853, från etiopiska manuskript funna i Abessinien år 1773. Här presenteras en något reviderad version (egen).

3. Och innan solen och stjärnbilderna voro skapade, innan himmelens ljus voro danade, blev hans namn nämnt inför andarnas Herre.

4. Han skall vara en stav för de rättfärdiga och heliga, att de må stödja sig därpå och icke falla, och han skall vara folkens ljus och de i hjärtat bedrövades hopp.

5. **Alla som bo på jorden skola nedfalla inför honom och tillbedja honom och lova och prisa och lovsjunga andarnas Herres namn.**

6. **Och därför blev han utvald och förborgad inför honom, innan världen skapades, och i evighet skall han vara inför honom.**

Trots att denna skrift inte inräknas i den judiska kanonbildningen, ger den oss en inblick i judiskt tänkande under andra templets tid, innan och under Yeshuas tid. Lägg märke till att Människosonens namn här sägs vara nämnt inför andarnas Herre, den Evige, innan himlaljusen danades.

Orden om att alla på jorden kommer att falla ner och hylla honom och lova och prisa andarnas Herres Namn stämmer väl överens med Filippobrevet 2:9-11, där det står skrivet:

Därför har också Gud upphöjt honom över allting och gett honom namnet över alla namn, för att i Jesu namn alla knän skall böja sig, i himlen och på jorden och under jorden, och alla tungor bekänna, Gud, Fadern, till ära, att Jesus Kristus är Herren (eg. Herre). (SFB)

Orden i Enoks bok om att Människosonen blev utvald och *undangömd* inför den Evige innan världen skapades stämmer väl med den judiska läran som vi tidigare nämnt om, att det primära ljuset undangömdes under härlighetens tron för att sedan bli given till den som skulle komma och krossa satan. Detta överensstämmer också med 1 Johannes 1:2, där det står skrivet:

*Ja, livet uppenbarades, vi har sett det och vittnar om det och förkunnar för er det eviga livet, **som var hos Fadern och uppenbarades för oss.** (SFB)*

Vishetens sång

I Ordspråksboken 8:22-31 står det skrivet:

*HERREN **ägde** mig redan vid begynnelsen av sin väg, före sina gärningar i urtiden. Av evighet är jag insatt, från begynnelsen, innan jorden fanns. Innan djupen blev till föddes jag, innan källorna flödade av vatten. När bergens grund ännu inte var lagd och inga höjder fanns, då föddes jag, innan han gjort land och fält och jordens första stoft. När han beredde himlen var jag där, när han välvde en sfär över djupen, när han fäste skyarna i höjden och djupets källor bröt fram med kraft, när han satte en gräns för havet och vattnet stannade där han befallt, när han lade jordens grund, då var jag verksam vid hans sida. Jag var hans glädje dag efter dag, alltid jublande inför honom. Jag jublade över hans värld, jag gladdes över människorna. (SFB)*

Vers 12 visar att denna text talar om visheten. I Ordspråksboken presenteras visheten på ett poetiskt sätt som om det vore en kvinna (Ords 7:4, jfr. Matt 11:19; Luk 11:49).

Denna text tolkas normalt i den kristna världen som att den talar om Messias och används som bevismaterial för att han skulle ha varit en evig medveten varelse redan innan allt blev skapat och därför skulle vara en av personerna inom Gudomen.

Det finns dock flera argument som talar starkt mot en sådan tolkning:

- Visheten är ingen person. Texten är poetisk och skall därför inte tolkas ordagrant.
- Visheten presenteras som en kvinna, inte en man. Om texten velat tala om Messias som person hade den använt maskulin form, inte feminin.
- Visheten säger sig vara ägd av den Evige i begynnelsen men inte att hon *är* den Evige.

I den grekiska Septuagintatexten står det i vers 22 att visheten skapades. Samma grekiska ord förekommer bl.a. i 1 Mosebok 14:19, 22; 5 Mosebok 4:32; 32:6.¹⁴ Även i den arameiska Peshitta-översättningen står det i Ordspråksboken 8:22 att visheten blev skapad.

Omedveten preexistens

Det finns flera exempel i Skrifterna på hur den Evige har utvalt och avskilt människor långt innan de blev till i moderlivet.

I Jeremia 1:5 står det skrivet:

Innan jag formade dig i moderlivet utvalde jag dig, och innan du kom fram ur modersskötet helgade jag dig. Jag satte dig till en profet för folken. (SFB)

I Efesierbrevet 1:4-5 står det skrivet om det judiska folket:

liksom han innan världens grund blev lagd har utvalt oss i honom för att vi skulle vara heliga och fläckfria inför honom. I sin kärlek har han genom Jesus Kristus förutbestämt att vi skulle tas upp som hans barn, enligt sin vilja och sitt beslut (SKB)

Att dessa människor blivit utvalda och avskilda långt innan de blev formade betyder inte att de då befann sig i ett medvetet tillstånd. Varken profeten Jeremia eller resten av det judiska folket kan påstå att de hade en medveten preexistens långt innan de blev till. Däremot fanns de till i den Eviges inre, i Hans eviga plan som redan fanns innan världen var till. På samma sätt var det med Messias.

En liten pojke frågade sin mamma var han kom ifrån. Mamman svarade att han var i hennes mage innan han föddes. "Och var fanns jag innan jag var i din mage, då?" frågade pojken. "Då var du i den Eviges hjärta" fick han som svar.

I Psalm 139:16 står det skrivet:

Dina ögon såg mig när jag ännu var ett outvecklat foster. Alla mina dagar blev skrivna i din bok, de var bestämda innan någon av dem hade kommit. (SFB)

Om nu den Evige tänkte ut och skrev ner en plan för varje människa redan innan hon blev till, hur mycket mer skulle han inte göra det för Messias, sin älskade Son!

När då Yeshua säger att det fanns en härlighet som hade blivit honom given och att han var älskad av Fadern redan innan världen blev till, behöver det inte betyda att han då hade ett medvetet tillstånd. Samma sak gäller när han säger att han var till innan Avraham, som det står skrivet i Johannes 8:58b:

Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Förrän Avraham blev till, är jag. (1917)

¹⁴ Samma ord som LXX använder i Ordspråksboken 8:22 förekommer även i de grekiska texterna av de apostoliska Skrifterna i följande versar: Mark 13:19; Rom 1:25; 1 Kor 11:9; Ef 2:10, 15; 3:1; 4:24; Kol 1:16; 3:10; 1 Tess 4:3; Upp 4:11; 10:6.

Men var inte Avraham också bland dem som blivit utvalda redan innan världens grund blev lagd? Jovisst, men Yeshua var före Avraham i den Eviges tanke och före Avraham blev till i sin moders liv. Detta lär oss att det inte var Yeshua som blev till utifrån Avraham utan Avraham utifrån Adam HaKadmon, den tidigare Adam, mästarplanen som av evighet fanns inom den Evige. Därför blev Avraham och alla de andra trogna inom förbundsfolket utvalda *i Messias* till att vara avskilda och fläckfria (Ef 1:4). Messias föregick därför allt annat i mästarplanen och genom honom och med utgångspunkt från honom skapades alla.

Sade Yeshua verkligen *Jag Är*?

Åtskilliga kristna tolkare ser i uttrycket *jag är* eller *är jag* en hänvisning till det namn med vilket den Evige presenterar sig i 2 Mosebok 3:14. I den hebreiska ursprungstexten i 2 Mosebok står emellertid inte uttrycket *jag är* utan futurumformen av verbet vara, "ehijè" – jag kommer att vara – som vanligtvis översätts som *Jag är*.

Om vi går till den grekiska texten av de apostoliska Skrifterna, som ligger till grund för de svenska översättningarna, ser vi att uttrycket "ego eimi", som i Johannes 8:58 översätts som *är jag* eller *jag är*, förekommer på ytterligare ett 40-tal ställen, och då inte enbart i Yeshuas mun. Vi skall här nämna några exempel på det:

I Matteus 24:5, Markus 13:6 och Lukas 21:8 profeterar Yeshua att det skall komma många i hans namn och säga *Jag är* ("ego eimi") *Messias* och bedra många.

I Johannes 9:9 står det skrivet om den blindfödde mannen som blivit helad genom Yeshua:

Några sade: "Det är han", och andra: "Nej, men han är lik honom." Själv sade han: "Det är jag ("ego eimi")." (SFB)

I Apostlagärningarna 10:21 står det skrivet:

Petrus gick ner till männen och sade: "Jag är ("ego eimi") den ni söker. Varför har ni kommit hit?" (SFB)

Vi ser alltså att uttrycket "ego eimi" används som översättning inte bara av ord som Yeshua talade, utan även andra människor. Men varken mannen som hade fötts blind och blivit botad eller Petrus hade den Eviges Namn i åtanke när de sa att det var de.

I den arameiska texten, Peshitta, används i Johannes 8:58 ordet "ajtaj" vilket är ett substantiv som översätts som *är*. Detta ord förekommer ett 20 tal gånger i Peshitta-texten av de apostoliska Skrifterna.¹⁵ Inte heller detta begrepp används enbart i ord från Yeshua utan även för andra människor som talar om sig själva, bl.a. Sakarias (Luk 1:18), Johannes döparen (Joh 1:21) och Paulus (Rom 7:25; 1 Kor 9:2, 21; 15:10). Arameiskan ger alltså inte heller något bevis för att det som Yeshua sade i Johannes 8:58 skulle vara en hänvisning till den Eviges Namn eftersom samma uttryck förekommer i flera andra människors mun.

Vilket språk talade Yeshua när han stod inför sina judiska landsmän i Johannes 8?

Grekiska är helt uteslutet eftersom grekiskan inte var det språk som judarna använde för att kommunicera med varandra i Israels land.¹⁶ Därför använde inte Yeshua uttrycket

¹⁵ Mark 14:7; Luk 1:18, 22:27; Joh 1:21, 7:34, 36, 8:58, 12:26, 13:13, 14:3; Rom 7:25, 1 Kor 9:2, 9:21, 15:10; 1 Joh 2:6; Upp 1:17, 18; 19:10; 22:9.

¹⁶ Se Apg 21:37, 40; 22:2.

"ego eimi" som står i den grekiska översättningen av Johannes 8:58. Han sa alltså inte *Jag Är* på grekiska.

Den grekiska texten använder exakt samma uttryck i Johannes 8:58 m.fl.¹⁷ där Yeshua betonar att det är han, som när den blinde säger att det är han i Johannes 9:9. Om det grekiska uttrycket "ego eimi" skulle hänvisa till 2 Mosebok 3:14 när Yeshua talar om sig själv, borde det enligt tolkningsreglerna, också göra det när den blindfödde mannen talar om sig själv på exakt samma sätt, förutsett att de talade grekiska.

Men om det nu är så gott som helt uteslutet att Yeshua talade grekiska med sina judiska landsfränder, hur mycket mindre sannolikt är det då att en blindfödd man, som inte haft någon möjlighet att gå i skola och lära sig läsa och skriva, talade ett utländskt språk!

Vi kan alltså inte basera oss på den grekiska texten för att analysera det som utgick ur vår Mästares mun när han sa att det var han.

Även om det mest troliga var att Yeshua talade hebreiska, skall vi nu tänka oss att han talade arameiska, vilket skulle kunna vara en möjlighet eftersom arameiskan på den tiden var ett internationellt språk som talades i hela området från Mesopotamien till Mitsrajim. Då skulle han, enligt den arameiska Peshitta-texten, ha använt substantiven "aijtaj" (alef, jod, tav, jod) som kommer från roten alef, jod, tav. Om vi då analyserar den arameiska texten av 2 Mosebok 3:14 finner vi helt andra ord. Där har man inte översatt de hebreiska namn som den Evige presenterar sig med utan där står: "ahiah" (alef, he, jod, he) som är en translitteration av det ursprungliga hebreiska ordet "ehiè" (alef, he, jod, he) som betyder *jag kommer att vara* eller *jag skall vara*. Det hebreiska ordet "ehiè" som förekommer tre gånger i 2 Mosebok 3:14, står alltså inte i presens och betyder därför inte *Jag Är*. Det står i futurum och betyder *jag kommer att vara* eller *jag skall vara*.

Samma ord förekommer bl.a. i 1 Mosebok 26:3; 31:3 där den Evige lovar Yitschak och Yaakov att han *skall vara* med dem och i 2 Mosebok 4:12, 15 där den Evige säger till Moshè att han *skall vara* med hans mun och i 5 Mosebok 31:23; Josua 1:5; 3:7 där den Evige lovar Yehoshua (Josua) att han *skall vara* med honom.

I dessa texter använder den arameiska översättningen ordet "ehwe" med roten he, vav, alef, som betyder *jag kommer att vara* eller *jag skall vara*. Det är alltså samma betydelse som i hebreiskan. Däremot är roten för ordet "ijtaj" som finns i Johannes 8:58 m.fl. alef, jod, tav. Det är alltså i det fallet frågan om ett helt annat ord med en helt annan rot.

Om det i Johannes 8:58 används ett helt annat ord än i 2 Mosebok 3:14, vad finns det då för anknytning mellan texterna?

I de hebreiska versioner av de apostoliska Skrifterna som översatts från grekiska, används i Johannes 8:58 uttrycket "ani haiti" som betyder *jag var*.

I de hebreiska versionerna av Johannes 8:24 m.fl.¹⁸ förekommer däremot uttrycket "ani hu" som ordagrant översätts som *jag [är] han* och förstås som *jag är det*, eller *det är jag*. Observera att verbet *vara* inte ens förekommer i Mästarens mun eftersom det inte används varken i hebreiskan eller arameiskan i nutid.

Men i 2 Mosebok 3:14 används verbet "lihiot" – vara – i futurum – "ehiè" – jag kommer att vara, som alla kristna bibelversioner jag känner till har översatt som *Jag är*. Trots detta är det uppenbart att verbet *vara* är det viktiga i den versen, ja själva kärnan i det Namn som den Evige presenterar sig själv med. Men eftersom Yeshua talade hebreiska

¹⁷ Matt 14:27; 26:22, 25; Mark 13:6; 14:62; Luk 22:70; Joh 6:20; 8:24, 28, 58; 13:19; 18:5 m.fl.

¹⁸ Matt 14:27; 24:5; Mark 13:6; 14:62; Luk 21:8; 22:70; Joh 6:20; 8:18; 24, 28; 10:7; 13:19; 18:5, 6, 8 m.fl.

Om så är fallet, har vi här ytterligare ett exempel på hur viktigt det är att gå till det semitiska originalet av den himmelska uppenbarelsen och inte grunda sig på översättningar, för då löper man risken att dra felaktiga slutsatser som, i värsta fall, kan ge katastrofala följder.

Nu finns det dock en möjlighet att kunna härleda det grekiska uttrycket "ego eimi" – *jag är* – till det hebreiska uttrycket "ani hu" – *jag [är] han* – om man grundar sig på de texter i Septuaginta som översatts "ani hu" med "ego eimi".²³ Vi skall här se några exempel:

I 5 Mosebok 32:39 står det skrivet:

*Sen nu att **jag** allena **är det** ("ani hu"/"ego eimi"), och att ingen Gud finnes jämte mig. Jag dödar, och jag gör levande, jag har slagit, men jag helar ock. Ingen finnes, som kan rädda ur min hand. (1917)*

I Jesaja 46:4 står det skrivet:

*Ända till er ålderdom **är jag Denne** ("ani hu"/"ego eimi"), och till dess ni blir grå skall jag bära er. Så har jag hittills gjort, och även i fortsättningen skall jag stödja er, jag skall bära och rädda er. (SFB)*

I Jesaja 48:12 står det skrivet:

*Hör på mig, du Jakob, du Israel, som jag har kallat. **Jag är det** ("ani hu"/"ego eimi"); jag är den förste, jag är ock den siste. (1917)*

I dessa fall ser vi att det finns ett samband mellan det hebreiska uttrycket "ani hu" och det grekiska uttrycket "ego eimi". I samtliga av dessa fall används detta uttryck av den Evige för att framhäva vem Han är. Man skulle då kunna dra slutsatsen, som många kristna teologer gör, att Yeshua hänvisade till den Eviges Namn när han bl.a. i Johannes 8:24 använde sig av ett liknande uttryck, som det står skrivet:

*Därför sade jag att ni skall dö i era synder. Ty om ni inte tror att **jag är den jag är** (eg. jag [är] han) ("ani hu"/"ego eimi") skall ni dö i era synder. (Bibel2000)*

I Johannes 8:28 står det skrivet:

*Och Jesus sade: "När ni har upphöjt Människosonen skall ni förstå att **jag är den jag är** (eg. jag [är] han) ("ani hu"/"ego eimi") och att jag inte gör något av mig själv utan talar så som Fadern har lärt mig. (Bibel2000)*

När man i en översättning gör om "ego eimi" till *jag är den jag är*, som då uppenbarligen för tankarna till en tvivelaktig **översättning** av 2 Mosebok 3:14, vilseleder man läsarna att associera till något som grundtexterna inte säger. Det hade varit bättre att översätta "ego eimi" som *det är jag* eller *jag är det* så lurar man inte läsarna att koppla ihop två texter som inte har någon grammatisk relation i originalspråket.

Om nu Yeshua talade arameiska använde han, enligt Peshitta-texten av de apostoliska Skrifterna, uttrycket "de'na 'na" eller "'na 'na" som betyder *jag [är] jag*. Och eftersom

---

närvarande förnam, att Skriften blivit tolkad genom Guds inspiration". Pga. antalet översättare och dagar kom översättningen att kallas "de sjuttio" på latin Septuaginta och med romerska siffror LXX. Omständigheterna kring detta arbete gjorde att kyrkofäderna ansåg att det inte kunde ha kommit till stånd med mindre än Guds hjälp och ledning. Härom vittnar t.ex. den Salige Augustinus som ansåg Septuagintans text vara gudomligt inspirerad.

²³ 5 Mos 32:39; Jes 41:4; 43:10; 46:4; 48:12; 52:6.

dessa uttryck är den arameiska översättningen av det hebreiska uttrycket "ani hu", skulle man även här kunna finna ett samband mellan det som Yeshua säger om sig själv i bl.a. Johannes 8:24, 28, och de texter i Tanach där den Evige säger "ani hu" om sig själv.²⁴

Det uppstår dock ett problem med denna tolkning p.g.a. de texter där andra människor använder samma uttryck i hebreiska, arameiska och grekiska.

I 1 Krönikeboken 21:17 står det skrivet:

*Och David sade till Gud: "Var det inte jag som befallde att folket skulle räknas? **Det är jag** ("ani hu"/"ena huw"/"ego eimi") som har syndat och gjort det som är ont. Men dessa, min hjord, vad har de gjort? HERRE, min Gud, låt din hand vända sig mot mig och min fars hus men inte mot ditt folk, så att det blir plågat." (SFB)*

I Lukas 21:8 står det skrivet:

*Han svarade: "Se till att ni inte blir vilseledda. Många kommer att uppträda under mitt namn och säga: **Det är jag** ("ani hu"/"de'na 'na"/"ego eimi"), och: Tiden är nära. Men följ dem inte. (Bibel2000)*

I Johannes 9:8-9 står det skrivet:

*Hans grannar och de som förut hade sett honom tiggade sade: "Är det inte han som satt och tiggde?" Några sade: "Det är han", och andra: "Nej, men han är lik honom." Självsade han: "**Det är jag** ("ani hu"/"de'na 'na"/"ego eimi")." (SFB)*

Här har vi två eller tre vittnesbörd som talar för att vanliga människor använder sig av uttrycket "ani hu"/"de'na 'na"/"ego eimi" när de talar om sig själva. Detta uttryck utgör därför inte något bevis för att Yeshua måste vara den Evige eftersom han använde det när han talade om sig själv.

Vad menade Yeshua då när han använde sig av uttrycket *jag är* eller *det är jag*?

Om vi analyserar de textsammanhang där uttrycket förekommer i de apostoliska Skrifterna, ser vi att det finns en klar hänvisning till den efterlängtrade Messias, som det står skrivet i Markus 14:61-62:

*Men han teg och svarade ingenting. Då ställde översteprästen ännu en fråga: "**Är du Messias**, den Välsignades son?" Jesus svarade: "**Det är jag** ("ani hu"/"na 'na"/"ego eimi"), och ni skall få se Människosonen sitta på Maktens högra sida och komma bland himlens moln." (Bibel2000)*

I Matteus 24:5 står det skrivet:

*Ty många skall komma i mitt namn och säga: **Jag är** ("ani hu"/"de'na 'na"/"ego eimi") **Messias**, och de skall leda många vilse. (SFB)*

I Johannes 4:25-26 står det skrivet:

*Kvinnan sade: "**Jag vet att Messias kommer**" (alltså den Smorde) "och när han kommer skall han låta oss veta allt." Jesus sade till henne: "**Det är jag** ("ani hu"/"na 'na"/"ego eimi"), den som talar till dig." (Bibel2000)*

---

²⁴ 5 Mos 32:39; Jes 41:4; 43:10; 46:4; 48:12; 52:6, m.fl. 2 Mos 3:14 finns inte med i denna grupp av de anledningar vi redan förklarat.

I dessa texter ser vi att *jag är*-begreppet knyts samman med Messiasgestalten. När Yeshua sa "ani hu" eller "de'na 'na" om sig själv bör man därför inte associera till den Eviges Namn utan till den utlovade Messias som alla gick och väntade på.

Vi kan alltså inte finna bevis för att Yeshua skulle ha sagt att han var den Evige innan Avraham blev till. Däremot kan vi med god grund påstå att han sa att han var den utlovade Messias långt innan Avraham blev till.

Sammanfattning

Vi har i detta kapitel talat om hur Skrifterna och andra judiska texter entydigt vittnar om Messias preexistens före världens skapelse, vilket då också innebär att han fanns till av evighet innan tiden sattes igång. Messias fanns inom Fadern av evighet, men han var från början inte en medveten varelse utan en tanke, ett projekt, genom vilket den Evige skapade allt. Messias är mästarplanen för hela skapelsen och den Evige skapade allt med tanke på honom och för hans skull. Messias var däremot inte Skaparen utan det medel genom vilket den Evige skapade allt, såväl osynligt som synligt. Ordet, Toràn, utvecklades från att vara en tanke, till att bli ett uttalat ord genom vilket allt blev till och hålls uppe. Senare blev Ordet sänt som Skrift och till sist blev det en levande varelse i människan Yeshua. Denna människa blev smord till att vara den Messias som han hade skapats att vara. När han vunnit seger i alla prövningar och varit lydig ända in i döden, blev han upprest och gudomliggjord och iklädd den odödlighet och den härlighet som hade reserverats för honom av evighet, sedan innan tiden fanns. Som gudomliggjord människa har han blivit insatt att råda över allt skapat för allt skapades för att läggas under hans fötter. När han till sist regerat som den Eviges representant tills alla fiender lagts under hans fötter, kommer han själv att lägga hela skapelsen under den Eviges herravälde så att alla kan bli helt uppfyllda av Elohim's hela fullhet i fullständig samstämmighet med skapelsens ursprungliga syfte.

Vi har också sett att Ordet, i alla dess olika utvecklingsstadier, är den enda kommunikationsväg som finns mellan Skaparen och skapelsen.

Slutligen såg vi att om man utgår från den semitiska bibeltexterna, relaterar uttrycket *jag är* i Yeshuas mun inte till den Eviges Namn utan till den utlovade Messias.

Stora problem uppstår när man förespråkar en Messias som är Elohim kommen i köttet. Då motsäger man å ena sidan de klara texter i Tanach som fastställer att Elohim inte är en människa och, å andra sidan, lägger man i Yeshuas mun något som han aldrig sade om sig själv och på så sätt gör man honom till ett falskt vittne.

I 4 Mosebok 23:19 står det skrivet:

Gud är inte en människa, så att han skulle ljuga, inte en människoson, så att han skulle ångra sig. Säger han något utan att göra det, talar han något utan att fullborda det? (SFB)

I 1 Samuelsboken 15:29 står det skrivet:

Och den Härlige i Israel ljuger inte och ångrar sig inte. Ty han är inte en människa, så att han skulle kunna ångra sig." (SFB)

I Job 9:32 står det skrivet:

Ty han är ej en människa som jag, så att jag kan svara honom: "Vi går tillsammans till rätten." (SFB)

I Hosea 11:9 står det skrivet:

*Jag vill inte låta dig känna min brinnande vrede, jag vill inte på nytt ödelägga Efraim. Ty **jag är Gud och inte en människa**, helig är jag ibland er, och med vrede vill jag ej komma. (SFB)*

Det allvarliga är att utifrån Johannes 8:24 tro, att man kommer att dö i sina synder om man inte tror att Yeshua är den Evige, som Svenska Folkbibeln översatt på följande sätt:

Därför sade jag till er att ni kommer att dö i era synder. Ty om ni inte tror att Jag Är, skall ni dö i era synder."

Bibel2000 har översatt samma vers på följande sätt:

Därför sade jag att ni skall dö i era synder. Ty om ni inte tror att jag är den jag är skall ni dö i era synder."

Att tro att Yeshua är den han är betyder inte att man tror att han är den Evige. Skrifternas övriga vittnesbörd lär inte att frälsningen beror på om man tror att Yeshua är den Evige, utan på att man tror på den Eviges vittnesbörd om att Yeshua är den utlovade Messias, Elohims Son, som enligt Skrifterna skulle lida, dö och uppresas på tredje dagen som ett försoningsoffer för alla människors synd, som det står skrivet i 1 Korintierbrevet 15:1-8, 11:

*Bröder, jag vill påminna er om evangeliet som jag predikade för er, som ni tog emot och står fasta i, och **genom vilket ni blir frälsta**. Jag vill påminna er om orden som jag förkunnade, om ni nu håller fast vid dem. Annars var det förgäves att ni kom till tro. Jag meddelade er det allra viktigaste, vad jag själv hade tagit emot, att **Kristus dog för våra synder enligt Skrifterna, att han blev begravd, att han uppstod på tredje dagen enligt Skrifterna**, och att han visade sig för Kefas och sedan för de tolv. Därefter visade han sig för mer än femhundra bröder på en gång, av vilka de flesta ännu lever, medan några är insomnade. Sedan visade han sig för Jakob och därefter för alla apostlarna. Allra sist visade han sig också för mig, som är såsom ett ofullgånget foster ... Vare sig det gäller mig eller de andra, **så förkunnar vi detta, och det är detta ni har kommit till tro på**. (SFB)*

I Johannes 20:31 står det skrivet:

Men dessa (tecken) har blivit nerskrivna, för att ni skall tro att Jesus (Yeshua) är Messias, Guds Son, och för att ni genom tron skall ha liv i hans namn. (SFB)

Detta är grunden för frälsningen, kära vänner, och inte att man tror att Yeshua är den Evige